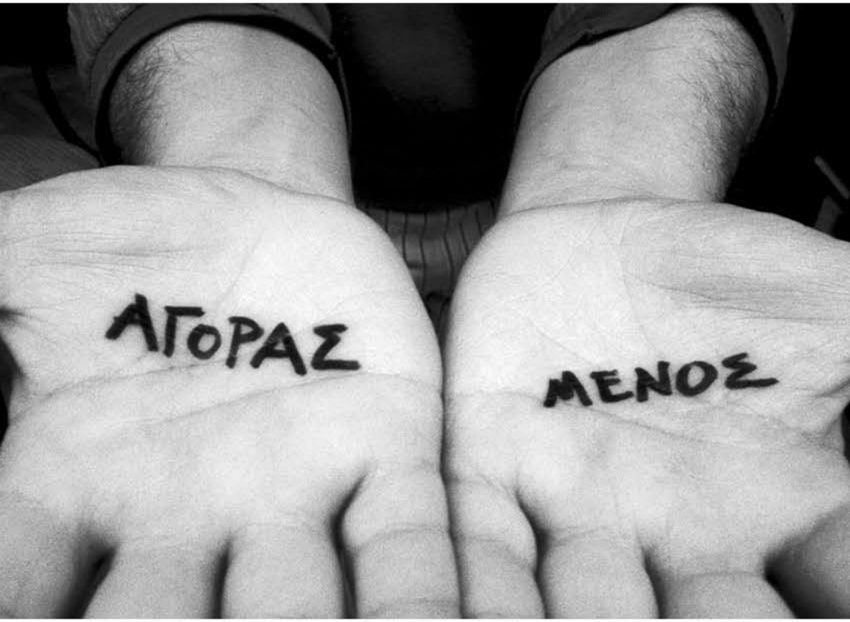

cheapart
Α.ΜΕΤΑΞΑ 25 ΑΘΗΝΑ 106 81

ΠΛΗΡΩΜΕΝΟ ΤΕΛΟΣ
PORT PAYE
ΑΘΗΝΑΣ 44
Αρ. Αδ. 301
ΕΛΛΑΣ HELLAS

B ΕΛΤΑ
Hellenic Post

1-20.4.2011 ΑΓΟΡΑΣ/ΜΕΝΟΣ

Έλενα Ακύλα, Αντώνης Βολανάκης, Στέφανος Καμάρης, Γιώργος Λαγουδιανάκης, Μαρία Νυμφιάδη, Monika Pavlechova, Τζάνις Ραφαηλίδου, Αννα Τσουλούφη-Λάγιου, Mark van Yetter, Δημήτρης Χαλάτσης

Επιμέλεια έκθεσης: **Γκέλυ Γρυντάκη, Δημήτρης Χαλάτσης**

http://agorasmenos.wordpress.com

cheapart

ΕΓΚΑΙΝΙΑ: ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 1 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2011 20:30

ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ & Α.ΜΕΤΑΞΑ 25 ΑΘΗΝΑ 106 81
ΩΡΕΣ: ΔΕΥΤΕΡΑ-ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 15:00-21:00 ΣΑΒΒΑΤΟ 12:00-16:00
t/f: +30 210 3817517 e-mail:info@cheapart.gr
www.cheapart.gr

ΑΓΟΡΑΣΜΕΝΟΣ

agorasmenos.wordpress.com

ΕΡΓΑ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΩΝ ARTISTS WORKS

Άννα Τσουλούφη – Λάγιου
Anna Tsouloufi – Lagiou

Η ΕΜΒΕΛΕΙΑ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΤΕΧΝΗΣ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΖΥΓΟ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ (2011)

THE RANGE OF THE WORK OF ART ACCORDING TO THE WEIGHT MACHINE OF THE MARKET

Σειρά τριών εικόνων, αναλογικά και ψηφιακά φτιαγμένες , σ' ένα μέρος τους τυπωμένες σε απλό χαρτί με έγχρωμα μελάνια, σ' ένα άλλο μέρος ξυλομπογιές σε χαρτί σχεδίου, σ' ένα άλλο τυπωμένα στοιχεία σε διαφανείς ζελατίνες, κολάζ 50Χ60 περίπου η κάθε εικόνα

Series of three images, analogue and digital made, partly printed on plain paper with color ink and partly color pencils in sketch paper, partly printed elements on glassy paper, collage. 50x60 each

ΤΟ ΕΡΓΟ *Η ΕΜΒΕΛΕΙΑ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΤΕΧΝΗΣ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΖΥΓΟ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ* είναι μια σειρά από ψηφιακά και αναλογικά φτιαγμένες εικόνες, οι οποίες αναφέρονται σ διάφορα είδη καλλιτεχνικού έργου, και συνίσταται από διάφορα επίπεδα ανάγνωσης. Αυτά τα επίπεδα έχουν τις αναφορές τους πρώτον, σε αναπαραστάσεις ιστορικών και πολιτιστικών εικαστικών στοιχείων ready-mades, και δεύτερον σε μια χαρτογράφηση εννοιών, η οποία είναι δική μου κατασκευή. Αυτή η χαρτογράφηση διαφέρει κάθε φορά σύμφωνα με τα επί μέρους στοιχείου που σχετίζονται με τη δημιουργία και κατασκευή ενός έργου τέχνης ενός είδους, π.χ. τον σκοπό για τον οποίο το δημιούργησε ο/οι καλλιτέχνης/ες, το κοινό του έργου, την χρηματοδότησή του, τα υλικά από τα οποία αποτελείται, και τέλος-τέλος την εμβέλειά του, καθώς στηρίζομαι όχι τόσο σε επιστημονικά στοιχεία έρευνας αλλά περισσότερο σε μια κρίση δική μου, βιωματική. Οι περιπτώσεις που εξετάζω στην παρούσα φάση του πρότζεκτ είναι τρεις: α. η περίπτωση του έργου τέχνης που έχει δημιουργηθεί από πολιτικοποιημένους καλλιτέχνες συλλογικά σε κατειλημμένο κτήριο με μηδενική χρηματοδότηση, και άρα δεν αναμετράται καθόλου με τον ζυγό της αγοράς, β. η περίπτωση του έργου τέχνης που έχει χρηματοδοτηθεί από κοινοτικά κονδύλια, έχει φτιαχτεί και παρουσιαστεί στον δημόσιο χώρο και άρα θεωρείται «κοινό αγαθό» και προσιτό στον καθημερινό άνθρωπο, και γ. η περίπτωση ενός μοντέρνου έργου που φτιάχτηκε για να βρίσκεται σε μουσειακό περιβάλλον, αλλά και μέσα στο αστικό περιβάλλον μιας μοντέρνας πόλης, και συγκεκριμένα Οι Αστοί του Καλαί του Ωγκύστ Ροντέν, άρα ένα έργο που είναι προσιτό στους μυημένους στην «υψηλή» τέχνη ακόμα και στο δημόσιο χώρο. Η περίπτωση έργου που θα συμπλήρωνε αυτή τη σειρά στην παρούσα φάση είναι εκείνο το οποίο έχει φτιαχτεί αποκλειστικά για τη διακίνηση του στο χρηματιστήριο της αγοράς της τέχνης (π.χ. ένα έργο του Τζεφ Κουνς), και έπεται σε μια μελλοντική φάση του πρότζεκτ.

Η ΑΝΝΑ ΖΕΙ ΚΑΙ ΕΡΓΑΖΕΤΑΙ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΗΝ Αθήνα ως καλλιτέχνης και εκπαιδευτικός, ενώ έχει συμμετάσχει ατομικά και συλλογικά σε καλλιτεχνικά προγράμματα, σε εκδηλώσεις και σε εκθέσεις σε Ελλάδα, Ιταλία, Γερμανία, (πρώην Γιουγκοσλαβική) Δημοκρατία της Μακεδονίας, Αλβανία, ΗΠΑ. Είναι γλύπτρια και φωτογράφος (ΑΣΚΤ) καθώς έχει ειδικευτεί στην έκφραση και δράση/παρέμβαση μέσω των καλλών τεχνών στη δημόσια σφαίρα και στις νέες καλλιτεχνικές στρατηγικές (Πανεπιστήμιο Bauhaus της Βαϊμάρης, The School of the Art Institute of Chicago, υποτροφία Ίδρυμα Προποντίς). Οι πρακτικές της είναι οι τακτικές των μέσων και οι προσεγγίσεις στρατηγικού σχεδιαστικού τύπου, καθώς εργάζεται ατομικά και συλλογικά. Χρησιμοποιεί διάφορα υλικά, πληροφορίες και παραστατικές δράσεις, πρακτικές δημοσιογραφικού τύπου, δημιουργώντας έτσι περιβάλλοντα ώστε να επαναδραστηριοποιήσει τόπους και περιοχές της πόλης με διαφορετικά συμφραζόμενα από εκείνα που συλλαμβάνει η κοινή ανθρώπινη αντίληψη. Εστιάζει, έτσι, στην καλλιτεχνική ταυτότητα και υποκειμενικότητα σαν ένα γλυπτό που κινείται μέσα στον κοινωνικό και τον πολιτικό ιστό της σύγχρονης εποχής. Αυτήν την εποχή δουλεύει σε συνεργασία με το ΕΜΣΤ για το έργο «Κιβωτός διάσωσης του Νου-Μέρος 1ο», πάνω στην καταγραφή και την αναπαράσταση σύγχρονων εκδοχών συλλογικής συνείδησης και υποκειμενικότητας σε εποχή οικονομικής, πολιτικής και κοινωνικής κρίσης.

Άννα Τσουλούφη – Λάγιου
Anna Tsouloufi – Lagiou

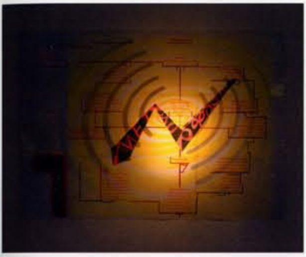

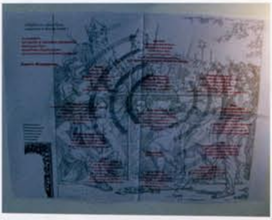

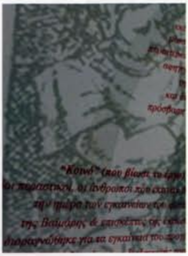

THE ARTWORK *THE RANGE OF THE WORK OF ART ACCORDING TO THE WEIGHT machine of the Market* consists of a series of analogue and digitally made images, which refer to some genres of works of art. These images consist, in their turn, of various levels of reading. They reference, first, to representations of historical and cultural visual elements ready-mades, and second, to a mapping out of concepts, which is my own construction, my own making. This mapping out differs in every single occasion of a genre I refer to, according to the elements and parts connected to the creation of a work of art, for example, the purpose the artist has created the work for, the public that is attending the work, its funding, its material, etc, and finally, its range. For this making, I stand not on a scientific, epistemological research, but on my own experiential critical point of view. The occasions I examine in the present phase of the project are three: a. The occasion in which the work of art is made collectively by artists with a political figure on their mind in a squad with zero funding and scrap material, meaning there is no accordance to any market, b. the occasion in which the work of art is made by an artist individually with a fund by the European committee, is made and presented in public space, and so it is supposedly a common good, friendly to everyday people, and c. the occasion of a modern work of art made to become part of the museum but also for public space. Specifically I am talking about The Burghers of Calais by Auguste Rodin, meaning a work that is reachable by those who appreciate "high art" in a bourgeois context of a modern urban environment. The occasion that would complete this series would be the one made for its circulation to the market network (a work by Jeff Coons for instance) and it is on schedule to a next phase of the project Agoras/menos.

ANNA (BORN & BASED IN ATHENS-GR) became a sculptor and a photographer after her studies in the Athens School of Fine Arts (2002); she specialized in art expressed in the public realm (Program for Public Art and New Artistic Strategies, Bauhaus University of Weimar, Germany (2005)), with a scholarship from the Foundation Propondis to the KHBerlin Weissensee-DE and to the Art Institute of Chicago-USA. Now lives and works in Athens, individually and collectively. Her practices consist of tactical media rather than strategies, using various material, information and performative actions. She creates environments to re-enact places of the city in a different context than the the trasnsformation of artistic identity and subjectivity as a sculpture moving through the socio-political fabric of contemporary era, as connected to everyday urban life. Anna has exhibited as an artist and worked as a workshop trainer & co-organizer in Athens, Thessalonica, Venice, Bonn, Chicago, Weimar, Skopje-Stip-Bitola of Republic

She is currently working on a collaboration with the Greek National Museum of Art with the work "Survival Mind-Kit - Part I", while the project consists of recordings and aspects of representation of collective consiousness, performance and subjectivity in the middle of the recent economic and siociopolitical crises.

based in Athens-GR; also studied as a guest
usual common understanding; focuses to
Macedonia, Sarajevo, and awarded in Tirana.
www.artanna.net/art

ΑΓΟΡΑΣ/ΜΕΝΟΣ

> *Art is a prisoner of its phantasms and its function as magic; it hangs on our bourgeois walls as a sign of power, it flickers along the peripeties of our history like a shadow play- but is it artistic?*
> Marcel Broodthaers

ΤΟ 1978 Ο DANIEL BELL, ΣΥΝΤΗΡΗΤΙΚΟΣ Αμερικάνος κοινωνιολόγος κατηγορεί την σύγχρονή του τέχνη και δη τον μοντερνισμό ως άμεσο εχθρό της άρχουσας τάξης και επιθετικό παράγοντα διάλυσης της μπουρζουά αντίληψης του κόσμου, του ίδιου του καπιταλισμού. Από την άλλη πλευρά την ίδια εποχή ο *Donald Judd* -καλλιτέχνης και θεωρητικός, ηγετική μορφή του μινιμαλισμού- εκφράζει τις ανησυχίες του σχετικά με το πώς η τέχνη μπορεί να μείνει αλώβητη και απερίσπαστη από τα ιδιωτικά συμφέροντα και την αγορά. Ο χωρίς ηθική κόσμος των επιχειρήσεων είχε αρχίσει ήδη να εισβάλει –με τη μορφή χορηγιών και κάθε άλλου είδους στήριξης – στα χωράφια της.

Σήμερα, λίγες μόλις δεκαετίες αργότερα, οι φόβοι του Judd δείχνουν να επαληθεύονται πανηγυρικά. Η καταιγιστική –και απειλητική- διασπαστικότητα για την οποία φοβόταν ο Bell το μοντερνισμό δεν απέβη αποτελεσματική και οι παμφάγοι νόμοι της αγοράς κυριάρχησαν σταδιακά στο χώρο της τέχνης. Μέσα σε μια κοινωνία όπου όλες οι σχέσεις έχουν πλέον χρηματική αξία, το έργο τέχνης θεωρείται ως ένα ακόμα καταναλωτικό προϊόν ενώ οι αισθητικές αξίες έχουν αντικατασταθεί πλήρως από τις οικονομικές. Ο κόσμος της τέχνης- κατεξοχήν φορέας πολιτισμού- ξεπλένει αβίαστα βρώμικα χρήματα και συνειδήσεις ενώ το ταλέντο αξιολογείται ή/ και κατασκευάζεται βάσει της εξαργύρωσής του. Το κρίσιμο θέμα λοιπόν που εγείρεται και επιχειρούμε να διερευνήσουμε εδώ είναι η θέση και η δυναμική του σύγχρονου καλλιτέχνη απέναντι σε αυτή την πραγματικότητα.

IN 1978 DANIEL BELL, A CONSERVATIVE American sociologist, accuses contemporary art, and especially modernism, of being a direct enemy of the upper class and an attacking agent against the bourgeois notion of the world and the capitalism itself. From the other hand, at the very same time, *Donald Judd* -artist and theorist, one of the leading figures of the minimalism movement- express his deep concern about how art could make it through private interests and the market. The immoral world of business-through sponsorships and any other kind of support- had already started to raid into art's territory.

Today, only some decades afterwards, Judd's fears seem to be validated. The threatening disruptiveness of art that got Bell anxious wasn't effective enough and the omnivorous market laws gained domination through the art scenery. In a society where every relation has its price the art work is considered as one more consumption product while aesthetic values have been completely replaced by economic ones. The world of art- a driving force of culture par' excellence – has been the center of money and conscience laundering while the artistic talent is qualified or/and constructed by how much is being paid. Hence, the basic problem that arises here and that we try to examine with this project is the position and prospects of the contemporary artist facing this materialistic reality.

Γκέλυ Γρυντάκη
Gelly Grindaki

ΑΓΟΡΑΣ
ΜΕΝΟΣ

ΥΠΑΡΧΕΙ Η ΑΠΟΨΗ ΜΙΑΣ "ΑΠΟΛΥΤΗΣ" εξουσίας από το χρήμα, την αγορά και το εμπόριο πάνω στις ανθρώπινες δραστηριότητες. Η τέχνη και το πολιτιστικό προϊόν δεν εξαιρείται βεβαίως από αυτή την παραδοχή ούτε επίσης και οι παραγωγοί αυτών των προϊόντων, οι καλλιτέχνες.

Είναι αλήθεια ότι οι μηχανισμοί της αγοράς έχουν κυριαρχήσει πάνω στην παραγωγή και μεσολάβηση του νοήματος της τέχνης σε τέτοιο βαθμό που ακυρώνει εν μέρει τους ίδιους τους καλλιτέχνες και το έργο τέχνης. Επίσης τα έργα τέχνης χρησιμοποιούνται για πλήθος ιδεολογικών και οικονομικών "συναλλαγών" όπως ξέπλυμα μαύρου χρήματος, αποδεικτικό κοινωνικής προσφοράς και status πολιτικών, βιομηχάνων, δημάρχων, συλλεκτών κ.λ.π. και σαν "συχωροχάρτι" σε αμφίβολές διαδρομές δημόσιων προσώπων άλλά και ως ένας επιπλέον ιδεολογικός μηχανισμός.

Το έργο τέχνης αναδεικνύεται και κατασκευάζεται από τους διάφορους μηχανισμούς και όχι μέσα από κάποιου είδους κοινωνικής διαδρομής (άρα και το νόημα του). Οι μηχανισμοί των Φουάρ Τέχνης των Γκαλερί, συλλεκτών, Μουσείων, Μπιενάλε, οίκων δημοπρασιών και κρατικών θεσμών πνίγουν, αλλοτριώνουν και χειραγωγούν έργο και καλλιτέχνες. Βέβαια μέσα σε αυτή την διαδικασία συμμετέχουν ενεργά και πρωτοστατούν και οι ίδιοι οι καλλιτέχνες Επίσης άλλη μια άποψη ή οποία κυριαρχεί είναι ότι δεν μπορεί να γίνει αλλιώς, ότι έτσι ήταν πάντα και ότι το έργο τέχνης με κάποιο μαγικό τρόπο παραμένει ανεπηρέαστο από αυτή του την διαδρομή διότι έχει την δικιά του ουσία που είναι υπεράνω αυτών των μηχανισμών κ.λ.π. Πάνω σε αυτές τις παραδοχές οφείλουμε να σκεφτούμε, να αντιπαρατεθούμε και να πράξουμε, προτείνοντας μέσα από έργα, συζητήσεις ή συγγραφή κειμένων, την αμφισβήτηση τους και την άρση τους ή όχι και να ορίσουμε την θέση των καλλιτεχνών μέσα σε αυτό το τοπίο βαρβαρότητας.

ACCORDING TO ONE OPINION, MONEY and what we call "the market" exercise complete power over human activities. Art and the cultural product is surely no exception, nor are the producers of these products, the artists.

It is true that the market's mechanisms have prevailed over the production and mediation (through collectors, gallery owners, art critics, etc) of the meaning of art, to such an extent that they partially cancel out artists and art itself. Moreover, works of art are used in a variety of ideological and financial "transactions", such as money laundering, proof of social service, elevation of social status for politicians, industrialists, mayors, etc, being utilized as a "contract of forgiveness" for their dubious journeys.

Thus, the works of art become the means of production for their at will ideological mechanisms, which sculpt a wide spectrum of notions, from the perception of history for the common man to the sense of what art is for school-kids. Often, a work of art is constructed and rises to prominence through various such mechanisms and not through a social journey – the same goes for its meaning. The institutes or art fairs, galleries, collectors, museums, biannuals and auction houses smother and manipulate both art and artists. Active participants in this process, sometimes even protagonists, are the artists themselves. Another opinion suggests that there is no other way, that this is the way things have always been and that the work of art, in some magical way, remains unaffected by this route because it has its own essence that is beyond any mechanism whatsoever. We are obliged to think and act upon these ides, suggesting – through works of art, discussions and literature – ways to challenge or even revoke them, setting in this way our position in this landscape of atrocity.

Δημήτρης Χαλάτσης
Dimitris Halatsis

Ο **Δημήτρης Χαλάτσης** είναι καλλιτέχνης. Πλήρες βιογραφικό του στη σελ. 30
Dimitris Halatsis is an artist. Full biography is on page 30

Γκέλυ Γρυντάκη
Gelly Grindaki

"FRAMED"[1]

> *«They work within the frame, set the frame and are the frame"*
>
> Hans Haacke

Η ΕΚΘΕΣΗ ΑΓΟΡΑΣΜΕΝΟΣ ΠΡΟΕΚΥΨΕ μετά από πολυάριθμες και ταραχώδεις συζητήσεις μεταξύ καλλιτεχνών και επιμελητών, που ανέδειξαν κοινές οπτικές αλλά και εκρηκτικές μεν, γόνιμες δε, αντιπαραθέσεις σχετικά με τη στάση του καλλιτέχνη απέναντι στη σύγχρονη αγορά της τέχνης και κατ' επέκταση στο σύγχρονο πολιτικόοικονομικό σύστημα. Το φαινόμενο της σχεδόν πλήρους υποκατάστασης των αισθητικών-καλλιτεχνικών αξιών από οικονομικές, από τα μέσα του 20ου αιώνα και μετά, η έννοια της καλλιτεχνικής επιτυχίας, όπως αυτή διαμορφώνεται πλέον μέσα από καθαρά αγοραστικούς όρους και το επακόλουθο αδιέξοδο του καλλιτέχνη προκειμένου να διατηρήσει την ακεραιότητά του και να επιβιώσει ταυτόχρονα ως δημιουργός, αποτέλεσαν τους βασικότερους άξονες προβληματισμού και συνέστησαν τον κύριο πυρήνα ερωτημάτων που επιχειρήθηκαν να απαντηθούν και να σχολιαστούν μέσα από τις συζητήσεις μας και τελικά και μέσα από τα έργα της έκθεσης.

Οι αξίες της αγοράς στρεβλώνουν όλες τις άλλες αξίες, ώστε ακόμα και η ιδέα του τι είναι και τι δεν είναι αποδεκτό ως έργο τέχνης να ορίζεται πρωτίστως από την αγορά [2] περιγράφει πολύ καθαρά ήδη από το 1975 ο Ian Burn των Art & Language. Η ογκώδης σφραγίδα του «αγορασμένου» έργου δε ρίχνει απλώς τη σκιά της ανάμεσα στα κλασσικά κριτήρια ενός έργου τέχνης αλλά γίνεται τελικά ισότιμη με αυτά, όπως αναπαριστάται γλαφυρά στη δουλειά του **Γιώργου Λαγουδιανάκη** αλλά και στο εμβληματικό κολάζ του **Mark Van Yetter** όπου μεταξύ barcode και ζωγραφικού συμπλέγματος διακυβεύεται εσκεμμένα η ισορροπία μεταξύ πνευματικότητας και σύγχρονων υλικοχρηματικών αξιών, μεταξύ της καλλιτεχνικής ειλικρίνειας και της *Κολοσσιαίας απάτης* [3].

Υπό αυτές τις συνθήκες βέβαια μοναδικό και αδιαμφισβήτητο μέτρο αξιολόγησης του καλλιτέχνη γίνεται η εμπορική καταξίωση- *Στην εποχή της διακύβευσης*, γράφει ο Νικόλας Κάλας στο ομώνυμο δοκίμιό του, *κριτήριο του καλού είναι η επιτυχία* [4] - γεγονός που τροφοδοτεί την απόγνωση του καλλιτέχνη να αποκτήσει κάποια θέση στο στενό βάθρο της αγοράς. *Το παιχνίδι της τέχνης είναι ανοιχτό και το βάρος της αποτυχίας δυσβάσταχτο* επισημαίνει στο ίδιο κείμενο ο Κάλας. Εκατέρωθεν αυτής της φράσης ο **Αντώνης Βολανάκης** αναγνωρίζει από τη μία αμφίθυμα -μέσω του αντι- εμπορικού εννοιολογικού μέσου του που πραγματώνεται αντιφατικά σε κυνική δήλωση- την επιβίωση στο παιχνίδι της τέχνης ως σκοπό που αγιάζει τα μέσα- Survival is the name of the game- , ενώ από την άλλη ως μάγος Μαδέρας-Αλαμέζ σχολιάζει σκωπτικά την επικείμενη καταφυγή του απελπισμένου δημιουργού- από το *δυσβάσταχτο βάρος της αποτυχίας*- στην ύστατη ελπίδα ανορθόδοξων παραφυσικών μεθόδων.

Σαρκασμό όμως και αμιγείς εννοιολογικές καταβολές συναντάμε και στην εφήμερη εγκατάσταση της **Monika Pavlechova** που υποκινεί έναν αναστοχασμό πάνω στη φύση του σύγχρονου έργου τέχνης και στα παραδοσιακά μέσα και ενέχει μια σαφή κριτική- και μάλλον ιδεαλιστική - στάση απέναντι στην εμπορευματοποίησης της τέχνης [5].

Η **Τζάνις Ραφαηλίδη** χρησιμοποιεί ένα μάλλον σκοτεινό εφηβικό χιούμορ για να περιγράψει τη τραγελαφική διαδρομή της κόμικ ηρωίδας- alter ego της στον κόσμο της τέχνης, εμμένοντας στο κυρίαρχο στοιχείο της απόγνωσης του δημιουργού καθώς «πέφτει», έστω και προς στιγμήν, «από τον τοίχο». Με αντίστοιχη απελπισία ως ευαίσθητο animation φτάνει να εξαντλείται «σπάζοντας το κεφάλι της» προκειμένου να βρει όχι τη θεία έμπνευση αλλά τη σύγχρονη εξαδέλφη αυτής: την ιδέα «που πουλάει».

Στη ίδια προβληματική του καλλιτεχνικού αδιεξόδου παραμένει και το νεο-ναίφ σχέδιο του **Δημήτρη Χαλάτση** *Κρίση* με το κωμικοτραγικό θέμα του δεσμώτη καλλιτέχνη απέναντι στη σαρκοβόρα και ευνουχιστική αγορά και τη περιπαικτική πλάγια ματιά στα μικροαστικά σαλόνια.

Υπάρχει ένας καλλιτεχνικός μύθος-άγνωστης ομολογουμένως προέλευσης- που θέλει τον Πικάσο σε ένα μικρό παρισινό μπιστρό την ώρα που πάει να πληρώσει, να του ζητά ο ιδιοκτήτης αντί για λογαριασμό να του σχεδιάσει κάτι σε μια χαρτοπετσέτα. Ο μεγάλος καλλιτέχνης- ήδη θρύλος- δέχεται και του φτιάχνει κάτι στα γρήγορα, όταν όμως ο μαγαζάτορας του ζητάει να την υπογράψει ο Πικάσο απαντά ότι θέλει να πληρώσει το γεύμα του και όχι να αγοράσει το εστιατόριο. Η αξία της υπογραφής ως φετίχ-σύμβολο της προσωπικής μυθολογίας του δημιουργού έναντι της καλλιτεχνικής αξίας του έργου σχολιάζεται από την **Pavlechova** με το ready made τρίπτυχο *Art is my passion*. Αγνώστου φύλου και ιδιότητας λάτρης της τέχνης αρέσκεται στο να μαζεύει υπογραφές καλλιτεχνών ως βιογραφικά στοιχεία-αποτυπώματα που ενίοτε αποτελούν ισότιμο υποκατάστατο της δουλειάς τους. Αληθινή ιστορία. Στο ίδιο νοηματικό πλαίσιο τα πατημένα τελάρα του **Βολανάκη** στο *Greek Sale*- ίχνη μιας προγενέστερης επεισοδιακής performance -κοστολογούνται πλέον ανάλογα με την ηλικία του δημιουργού. Η φήμη του καλλιτέχνη λειτουργεί προσθετικά στην οικονομική του αξία, τόσο με τα χρόνια, σαν πατίνα, όσο και με τη τυχόν «βεβαρημένη» ιστορία του έργου του.

Από την πλευρά του ίδιου του δημιουργού τώρα η πολύτιμη υπογραφή ανάγεται σε Φετίχ στην ομώνυμη performance του **Χαλάτση**. Με σχεδόν σχιζοφρενική διάθεση ο καλλιτέχνης επιδιώκει να αυτοπροσδιοριστεί υπογράφοντας παντού με το εκάστοτε δύστοκο εικαστικό του μέσο (στην προκειμένη περίπτωση η ίδια η performance του, που αντλεί εμφανώς στοιχεία όπως η καταπόνηση του σώματος και η τελετουργική εκδήλωση από την παράδοση των Βιεννέζων αξιονιστών). Το μέσον αντιπροσωπεύεται σουρεαλιστικά από το επιθετικό ρύγχος ενός ξιφία και η χειρονομία της υπογραφής μετατρέπεται σε υπεράνθρωπο αγώνα. Ο καλλιτέχνης performer - ως άλλος Σαντιάγκο[6] -παλεύει με το υπέρογκο «πινέλο»-ξιφία προκειμένου να φέρει σε πέρας το δύσκολο έργο της ατομικής ανάδυσης.

Αν ο Μαρσέλ Ντυσάμπ στη συνομιλία του με τον Arturo Swartz έκρινε ότι *σε αυτή την κοινωνία τη μεταμορφωμένη σε μυρμηγκοφωλιά, ο αυθεντικός καλλιτέχνης περνάει στην παρανομία*[7] η χαρτογραφημένη αναδρομή στη ζωή των έργων τέχνης που παρακολουθούμε στη δουλειά της **Άννας Τσουλούφη** αποτελεί μια μορφή αιτιολόγησης. Στο *Η Εμβέλεια του Έργου Τέχνης σύμφωνα με το Ζυγό της Αγοράς* η αγορά είναι ταυτόχρονα ο ζυγός-πλάστιγγα που καθορίζει το μέτρο της αξίας του έργου τέχνης αλλά και ο ζυγός- «σκλαβιά» του καλλιτέχνη -υποτελή της. Στο τρίπτυχο το σχόλιο για την αδιάλειπτη και ποικιλόμορφη εποπτεία της αγοράς πάνω στο έργο τέχνης συμπορεύεται με τη μορφολογική διερεύνηση της σχέσης συστημάτων πληροφορίας και τέχνης. Η φιγούρα όμως του «παράνομου» δημιουργού εμφανίζεται και στα έργα της **Έλενας Ακύλα**. Η μπαχτινική πέρσονα του καλλιτέχνη- παρατηρητή - λίγο manga, λίγο αστεία και διαφορετική, λίγο κλόουν του Rodinone λίγο Loplop του Ernst- δείχνει πανταχού παρούσα μεν- από τις δημοπρασίες των Sotheby's μέχρι το πρωθυπουργικό γραφείο του Zapatero-, ανέγγιχτη δε από το ισοπεδωτικό πολιτικοοικονομικό σύστημα. Ο καλλιτέχνης, εδώ, για να παραμείνει αδιάβλητος σχολιαστής της κοινωνίας οφείλει να μείνει περιθωριακός παρατηρητής[8] .

Επιστρέφοντας στη διερεύνηση της πληροφορίας ως εικαστικής μορφής, το έργο *Ε/Α Δώρα* της **Μαρίας Νυμφιάδη** αν και πορεύεται στα πιο πεζά χωράφια της καλλιτεχνικής πραγματικότητας-αυτά του βιοπορισμού του καλλιτέχνη- ξαφνιάζει με την ευαισθησία του ανάγοντας σε προσωπική μια διαδικασία τόσο απρόσωπη όπως η στατιστική ανάλυση. Με την κομψή χρήση των δώρων -που έχει παλαιότερα δεχτεί η ίδια η δημιουργός- για την εικονοποίηση των απαντήσεων των ερωτηθέντων καλλιτεχνών, η στατιστική διαδικασία επαναπροσδιορίζεται ενώ ταυτόχρονα εγείρονται προβληματισμοί πάνω στην έννοια του δώρου και της σχέσης του με το έργο τέχνης. Έτσι το έργο τέχνης που παρουσιάζεται αφιλοκερδώς στο κοινό του, σε ένα κόσμο όπου οι καλλιτέχνες δεν μπορούν να επιτυγχάνουν οικονομική αυτονομία μόνο από την καλλιτεχνική τους ιδιότητα- όπως αποδεικνύεται περίτρανα από τα αποτελέσματα της συγκεκριμένης έρευνας -γίνεται δώρο. Μια εναλλακτική όμως εκδοχή που δεν υπακούει στην παραδοσιακή φόρμα του όρου[9] .

Τέλος ο εμβληματικός Δούρειος ίππος του **Στέφανου Καμάρη** -επίσης ένα άλλο είδος δώρου - με αναφορές από την μπαρόκ αισθητική μέχρι το σουρεαλιστικό μπρικολάζ- αδυνατεί να πραγματοποιήσει τον-μυθικό- σκοπό του αφού η πόρτα του είναι κλειδωμένη. Το μεγαλεπήβολο –«κορνιζαρισμένο»/ "framed"-έργο τέχνης

Όπως είπε η καλλιτέχνης Ana Mendieta σε διάλεξή της περί τέχνης και πολιτικής, η ύπαρξη των σπουδαίων έργων τέχνης είναι ελπιδοφόρα και μόνο για το γεγονός ότι υπάρχουν-καθώς πολλά από αυτά έγιναν σε κοινωνικές συνθήκες αναλόγως αντίξοες με τις σημερινές. Και αυτό είναι η απόδειξη ότι οι πραγματικοί καλλιτέχνες με τους απώτερους οικονομικούς στόχους από λαμπερό όχημα για τον κόσμο της επιτυχίας γίνεται παγίδα εισάγοντας τον καλλιτέχνη στα λαβυρινθώδη κάτεργα της αγοράς της τέχνης.

συνεχίζουν να κάνουν τη δουλειά τους ακόμα και σε δύσκολους καιρούς. Ίσως αγνοημένοι αλλά πάντα εδώ[10].

Η **Γκέλυ Γρυντάκη** *[art-cat.blogspot.com]*έχει σπουδάσει στο Φυσικό Τμήμα του Πανεπιστημίου Αθηνών, έχει κάνει μεταπτυχιακές σπουδές στη συντήρηση έργων τέχνης στην Αγγλία στο De Montford University και είναι υποψήφια διδάκτορας Ιστορίας Τέχνης στον Τομέα Πολιτισμού του τμήματος Μέσων Μαζική Ενημέρωσης του Πανεπιστημίου Αθηνών. Έχει εργαστεί σε διάφορες γκαλερί, τα τελευταία χρόνια οργανώνει ως ανεξάρτητη επιμελήτρια εκθέσεις και εκδηλώσεις και έχει δημοσιεύσει άρθρα σε διάφορα περιοδικά. Έχει επιμεληθεί τις εκθέσεις **«Δημόσια έργα»** (περιοδικό project στην πόλη σε συνεργασία με την εικαστικό Ευαγγελία Μπασδέκη 2005-2006), **«Παράδοση κατ' οίκον»** (ομαδική έκθεση στην Cheap Art, 2007), **«In dire(ct) democracy»** (ομαδική έκθεση στην ΑΣΚΤ σε συνεργασία με την επιμελήτρια Μαργαρίτα Καταγά, 2009), **«Υπόμνημα»** (ομαδική έκθεση στη Δημοτική Πινακοθήκη Μολύβου, 2011), συμμετείχε στα **ROOMS 2009 και 2010** στο St George Lycabettus και έχει διοργανώσει την ημερίδα **"Τέχνη Εκτός"** στην γκαλερί Cheap Art 2006. Ζει και εργάζεται στην Αθήνα.

Gelly Grindaki *[art-cat.blogspot.com]* has studied Physics in the University of Athens, Conservation of Historic objects in England in De Montford University and she is actually working on her phd in cultural studies in the University of Athens, Faculty of Communication and Media Studies. Her working experience includes galleries and Art Athina among others, she had several publications and has been curator of several projects and exhibitions including **"Public Works"** 2005-2006, (public art project that took place at Exarhia) **"Home delivery"**, 2007 (art exhibition that took place in Cheap Art), **"In dire(ct) democracy"**, 2009 (art exhibition in collaboration with curator Margarita Kataga, that took place in Athens School of Fine Arts), **"Ipomnima"** (group art excibition that took place in the Municipal Gallery of Molivos, Lesvos, 2010), participation in **ROOMS 2009 and 2010** in St George Lycabettus, **"Art outside"**, 2006 (one day conversation meeting that took place in Cheap Art.) She lives and works in Athens.

"FRAMED"

«They work within the frame, set the frame and are the frame"
Hans Haacke

AGORASMENOS EXHIBITION CAME out after numerous conversations between artists and curators that led to common views but also fertile disputes as far as it concerns the artist's position facing contemporary art market. The fact that economic values have almost totally replaced artistic-aesthetic ones, the notion of success in terms of the market and the following artist's dead end trying to keep his/her integrity and survive at the same time, are the main problematics of this project.

In this frame **Giorgos Lagoudianakis**' work deals with the "sold" sign becoming an integrated element of the work of art, while **Mark Van Yetter's** collage explores the sensitive balance between spirituality and material values in contemporary art. **Adonis Volanakis** in the conceptual tradition regards surviving in the art game as the main principal while as a magician- performer comments on the artist's despair that may lead him/her to unorthodox clairvoyance methods.

Monika Pavlechova's ephemeral installation- in the conceptual fields as well- examines the nature of the contemporary work of art, the traditional means and keeps a critical and rather ironic position against contemporary art's commercialization. **Jannis Rafailidou** describes with dark humor her comic alter ego meeting with the art world and the despair of the artist trying vainly to find a selling idea while Dimitris Halatsis' naive sketch presents the artist as captive by a wild carnivorous and castrating market. Pavlechova's ready made Art is my passion comments on the artist's signature value and Volanakis Greek sale deals humorously with the art work cost and its personalized factors.

Halatsis performance Fetish- borrowing certain elements by Viennese actionism- presents the artist' struggle to fulfill his/her need for self-determination by all means.

Anna Tsouloufi in a map scheme follows up several art works' routes under the market influence while investigating the use of information in art. The same relation is explored by Maria Nymfiadi who integrates a typical impersonal process – as the statistical analysis- to a personal problematic while redefining the meaning of gift.

Elena Akyla creates a funny -manga inspired-persona, being present as a silent observer in several occasions that concern art market and politics- an alter ego who could remind Rodinone's clown or Ernst's Loplop or Bakhtin's concept of artist-untouchable though by them.

Finally **Stefanos Kamaris**' Trojan horse sculpture- an informal homage to surrealistic bricolage with baroque elements - although seems to be the artist's vehicle for the shining art world in fact becomes his "framed" prison.

As *Ana Mendienda* said in her lecture Art & Politics great works of art is a great comfort even for the fact that they exist as many of them were created in as adverse conditions as today's ones. And that's a proof that artists will continue making their work- maybe ignored but here.

ΥΠΟΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

1. ""Artists" as much as their supporters and their enemies, no matter of what ideological coloration, are unwitting partners in the art syndrome and relate to each other dialectically. They participate jointly in the maintenance and/or development of the ideological make up of their society. They work within the frame, set the frame and are the frame" Hans Haacke, Statement, Art in Theory 1900-2000, Blackwell Publishing (pp 931) (να προστεθεί εδώ ότι ο Χάακε χρησιμοποιεί τον όρο καλλιτέχνης σε εισαγωγικά για να δηλώσει την εξάρτησή αυτού από το σχετικό ιδεολογικό πλαίσιο μιας δεδομένης πολιτιστικής ομάδας ισχύος, όπως αναφέρει στο ίδιο κείμενο)

2. Burn, I. The art market affluences and degradation" Artforum Απρίλιος 1975 (σελ. 34-37)

3. Mark Van Yetter, Sincerity is bliss, http://agorasmenos.wordpress.com/2011/02/23/mark-van-yetters-text-about-the-exhibition/

4. Κάλας, Ν. Η Τέχνη την εποχή της διακύβευσης και άλλα δοκίμια του Νικόλα Κάλας, μετ.Παπά Α., Άγρας, (σελ 202-203)

5. Γράφει η Lucy Lippard το 1969 (αν και αναγνωρίζοντάς το αργότερα ως ουτοπικό): «Αυτοί που αγοράζουν έργα τέχνης που δεν μπορούν να κρεμαστούν ή να τα έχουν στον κήπο τους ενδιαφέρονται λιγότερο για την ιδιοκτησία. Είναι μάλλον υποστηρικτές παρά συλλέκτες» ("(...) The people who buy a work of art they can't hang up or have it in their garden are less interested in possession. They are patrons rather than collectors," Lucy Lippard, Six Years, University of California press (σελ. xiv))

6. Στο «Ο γέρος κι η θάλασσα» του Έρνεστ Χέμινγουέι ο ήρωας παλαίμαχος ναυτικός Σαντιάγκο κερδίζει την τελική του μάχη με τον εαυτό του μέσα από τη νικηφόρα μαχη του με έναν ξιφία.

7. Schwarz, A. Η δημιουργικότητα και ο έμπορος- κείμενο που συνοδεύει το έργο της Άννας Τσουλούφη. Δημοσιεύτηκε στην ιταλική αναρχική επιθεώρηση «Volontà», τεύχος 4, 1988. Μετ.-επ. Παναγιώτης Καλαμαράς, Αθήνα 2011.

8. Μια διαφορετική εικόνα του περιθωριακού καλλιτέχνη-ήρωα επιβεβλημένη από το σύστημα και όχι συνειδητά εσκεμμένη συναντάμε στην Αμερική του ψυχρού πολέμου όπως αναφέρει ο Ν. Δασκαλοθανάσης στο Ο καλλιτέχνης ως ιστορικό υποκείμενο από τον 19ο στον 21ο αιώνα, Άγρα, (σελ. 184-185)

9. Όπως αναφέρει και ο Marcel Mauss στην εισαγωγή του βιβλίου του Το δώρο, το δώρο λειτουργεί ως συμβόλαιο και αν και θεωρητικά είναι αυθόρμητο στην πραγματικότητα ανοίγει την υποχρέωση της ανταπόδοσης. Marcel Mauss- The gift, Forms and Functions of Exchange in Archaic Societies ©1967, Norton Library

10. Mendieta A. Art and politics, Art in Theory 1900-2000, Blackwell Publishing (pp.1065)

SPECIAL THANKS

ΓΙΑ ΤΗ ΦΙΛΟΞΕΝΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ

cheapart

Cheap Art
Θεμιστοκλέους & Α.Μεταξά 25
Αθήνα, 106 81

www.cheapart.gr

CREDITS

ΓΙΑ ΤΟ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟ ΤΗΣ ΟΠΤΙΚΗΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ
(ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΛΟΓΟΤΥΠΟΥ, WEBSITE & ΚΑΤΑΛΟΓΟΥ, VIDEO ΕΚΘΕΣΗΣ & ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΥ)

NK

Nassos K.
www.nassoskappa.com

ΓΙΑ ΤΗ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ, ΤΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΚΕΙΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΟΤΕΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΗ ΣΤΗΡΙΞΗ ΤΟΥ PROJECT

Ευγενία Τζιρτζιλάκη

ΑΓΟΡΑΣΜΕΝΟΣ

1-20/4/2011 @ Cheap Art — **agorasmenos.wordpress.com**

ΑΓΟΡΑΣΜΕΝΟΣ

agorasmenos.wordpress.com

1-20/4/2011 @ Cheap Art

cheapart